

చిత్రకథలు

3 వ భాగము

క

నిడమర్తి నత్యనారాయణమూర్తి

బి. యె., సి. యిన్.

ప్రకాశకులు :

వి. వెంకటేశ్వర రావు అండు కో

కొకయూరు. (కృష్ణాజిల్లా)

చిత్రకథలు

తెవభాగము.

గ్రంథకర్త:

విజయవర్తి సత్యనారాయణమూర్తి. బి. యె., సి. ఇ. డి.

ప్రకాశకులు:

హేమచారి వెంకటేశ్వరరావు అంధుల్.

కాపీరైటు
నిజస్థానము

శ్రీ కల్యాణ,
పుణే జిల్లా.

వెల 0—3—0.

బె జ వా డ

హాల్ ముద్రాక్షుగళాయందు

ముద్రింపబడినది.

1932

విజ్ఞప్తి

మూడవ అంగతి విద్యార్థులు దీనిని చదివి స్వయంగా
అర్థముచేసికొనవలెనని మూలము. అందుచేతనే సంధికలు
ఈగడ పదములను విడదీసి వ్రాసినాము. ఇందలికథలు పసివారి
మనస్సులను సులభముగ ఆకర్షించి ఉన్నతభావములను పుట్టించునట్టివి. దీనిమూలమున బాల బాలికలకు పఠనాభిలాష కలిగినచో మా ఉద్దేశము నెరవేరినదగును.

విషయ సూచిక .

కి వ భా గ ము.

		పుట.
1. తెలివిగల గొట్టెలు	...	1
2. సింహము—బానిస	..	2
3. నక్క—కాకి	...	3
4. సింహము—చిట్టెలుక	..	5
5. వేరానగల మక్క	...	6
6. అప్పాజీ—వీనుగులు	...	7
7. పోరాడిన పిల్లలు	...	8
8. వికమృతము బలము	...	10
9. తెలివిగల కాకి	...	11
10. ఆర్థేడు	...	12
11. ముసలివాడు—గాడిద	...	14
12. పెంక గాడిద	...	15
13. నిమ్మకాయ యంత్రము	...	16
14. బాతు—బంగారుగుడ్డు	...	18
15. కొంగ—నక్క	...	19
16. సగములార్థము	...	20
17. పిల్లి—గరుడ్గుడు	...	22
18. అంతులేనికథ	...	23

1. తెలివిగల గొట్టెలు.

ఒక కాలువమీద వంతెనకలదు. అది ఒకేమారు ఒకరుమాత్రమే దాటగలిగినంత సన్నముగ ఉండెను. ఒక దినమున రెండు మేకపోతులు యెరొకవైపుననుండియు దానిని దాటవలసివచ్చెను. వంతెన సన్నముగ ఉండుటచే రెండును ఒకమారుగ దాటవీలులేదు అని అవి ఎఱిగి ఉండెను. కాని దేనికి అది ముందుగ దాటవలెను అని పంతగించెను. కనుక రెండును వంతెనమీదకువచ్చి మధ్యలో కలసికొనెను. అక్కడ ఆరెండును పోరాడ తొడగెను. ఒకదానిని ఒకటి త్రోసికొనుటలో రెండును కాలువలోపడి లోతునీటమునిగిచచ్చిపోయెను.

మఱిఒకదినమున ఆవంతెన మధ్యనే మఱిరెండుమేకలు కలసికొనెను. రెండును ఒకేసారి దాటుటకు వీలులేదు అని అవి తెలిసికొనెను. వెనుతిరిగి పోవలెను అని అవిచూచినవి. కాని అందుకుకూడ అవకాశములేకపోయెను. తోడనే అందు ఒకటి రెండవదానికెఱులు అనెను. “మిత్రుడ! మనము ఇప్పుడు అపాయకరమగు స్థితిలో ఉన్నాము. కనుక నేను ఒకటిచెప్పెదను వినుము. నేను క్రింద ఘరుందును. నీవు నాపైనుండి నెమ్మదిగ నడచిపోము, తరువాత నేను లేచిపోదును.” అనెను. ఆమాటలకు రెండవ మేకపోతు ఒప్పుకొనెను. వెంటనే అవి ఆవిధమున ఆచరించి అపాయమునుండి తప్పించుకొని క్షేమముగ ఇండ్లకుపోయినవి.

పోరు నష్టము, పాండు లాభము.

2. సింహము - బానిస

మనము ఎడ్లను ఆవులను అమ్మినట్లే పూర్వము కొందఱుమనుష్యులనే అమ్మెడివారు. ఆవిధముగ అమ్మబడినవారిని బానిసలు అని పిలుతురు. వారు పశువులుచేసినట్లే అన్నిపనులును యజమానికి చేయవలసి ఉండిరి. అట్లు చేయనిచో వారిని గొడను బాదినటు బాడెడివారు.

అండ్రోకలీసు అట్టి బానిసలలో ఒకడు. అతని యజమాని బహుక్రూరుడు. అండ్రో కలీసును మిక్కిలి బాధించెడివాడు. ఆబాధపడలేక అతడు ఒకనాడు ఎవరికిని తెలియకుండ అడవిలోనికి పారిపోయెను. పారిపోయిన బానిసకు శిక్ష మరణమే. అందుచే అతడు అడవిమధ్యకు పోయెను.

ఆ అడవిమధ్య అతనికి ఒక మూలుగు వినిపించెను. ఎవరో బాధపడుచున్నారు అని ఎంచి అతడు నలుదిక్కులు చూచెను. అప్పుడు అతనికి ఒకసింహము కన్పించెను. ఆ సింహమునకు పంజా వాచెను. ఆమృగము తనపాదమును అతనికి చూపెను. దానిలో ముల్లు విరిగి ఉండెను. అండ్రోకలీసు దానిని పట్టుకొని ముల్లుతీసి, చీముపిండి, ఆకులతోకట్టుకట్టెను. సింహమునకు బాధతగ్గెను. వారు ఇరువురును స్నేహితులైరి. సింహము ప్రతిదినము కొంతమాంసముతెచ్చి అతనికి ఇచ్చుచు ఉండెను.

M

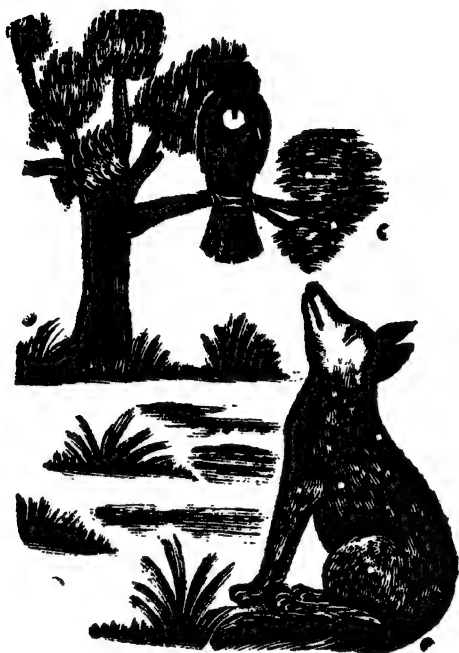
ఒకనాడు కొందఱువేటకాండ్రు, సింహమును పట్టుకొనిరి. వారే ఆండ్రోకలీసునుకూడ పట్టుకొని రాజువద్దకు తీసికొనిపోయితి. రాజు అతడు పారిపోయిన బానిస అని తెలిసికొని మరణశిక్ష విధించెను. అతనిని ఆకలితోడన్న సింహముచే చంపింపవలెను అని రాజు ఆజ్ఞ.

మరునాడు ఆండ్రోకలీసును సింహముబోనువద్ద నిలిపి తలుపు తెరచిరి. దానికి మూడుదినములనుండి ఆహారము లేదు. కాని అది అతనిన్నేహితుడే అందుచే అతనివద్దచేరి సంతోషమును చూప మొదలుపెట్టెను. రాజు ఆశ్చర్యపడి దానికి కారణమును తెలిసికొని ఆండ్రోకలీసును, సింహమును కూడ విడిచిపుచ్చెను.

క్రమగములుకూడ విశ్వాసమును చూపును.

3 నక్క — కాకి

ఒకనక్క ఆకలిగొని ఉండెను. చాలచోటుల తిరిగెను. కాని ఆహారమును సంపాదించ లేకపోయెను. అది తిరిగి తిరిగి ఒక చెట్టునీడను చేరగా ఆచెట్టుపై ఒకకాకి కూర్చుండెను. ఆకాకినోట ఒకమాంసపుముక్క ఉండెను. దానిని ఎటులైనను హరింపవలెను; అని జిత్తులమారినక్క తలచెను. కనుక కాకివంకచూచి ఆనక్క సలాసుచేసి ఇట్లు అనెను. “కాకమ్మ! ఏమి నీఅందము! నీవంటి అందకత్తెను నేను ఎచటను చూడ

లేదు. నీకంతముకూడ హాయిగ ఉండును అని చెప్పకొనగా వింటిని. స్వయముగ వినలేదు. ఇప్పుడు ఒకసారి నీగానముచే నాకు అనందమును కూర్చవా?"

ఈస్తుతి నిజమే అనితలచి ఆవెట్టికాకిల్ల "కావు, కావు" అని అటవసాగెను. నోరు తెరిచగానే మాంసపుముక్క నేల మీదపడెను. నక్క వెంటనే దానిని 'నోటకటచుకొని కాకి వంక చూడనైన చూడకుండగనే తనదారిని పోయెను.

ముఖస్తుతికి ఉబ్బరాదు.

4. సింహము - చిట్టెలుక.

ఒకనాడు ఒకవనములో ఒకసింహము వేటాడి అలసి వచ్చి పరుండెను. తోడనే దానికి నిద్రపట్టెను. ఆసమీపమున కన్నములోఉన్న ఒకచిట్టెలుక సింహముపై ఇటులటు పరుగెత్తుచు ఆడుకొనసాగెను.

అందువలనఆమృగరాజునకునిద్రచెడెను. సింహముకోసము తో మేల్కొని కళ్ళుతెరిచి చిట్టెలుకను చూచి పట్టుకొని చంపబోయెను. చిట్టెలుక భయముతో ఇట్లుఅనెను. “అయ్యా! నేను తెలియక నేకముచేసితిని. నన్ను చంపకుము. ముందుఎప్పుడైన నీకు సాయముచేతును.” సింహము ఎక్కడ, చిట్టెలుక ఎక్కడ; సింహమునకు చిట్టెలుక సాయముచేయుటా? అని సింహము తలచెను. కాని దానిమాటలకు అలరి సింహము దానిని విడచెను.

తరువాత కొన్ని దినములకు కొందరువేటకాండ్రు సింహమును పట్టుకొనుటకు వలలను ఒగ్గిరి. సింహము వానితో తగ్గులుకొని పారిపోవజాలక ఉండెను. చిట్టెలుక అదిచూచి, చురచురవచ్చి, వలత్రాళ్ళను కొఱకీ, సింహమును విడిపించెను. అప్పుడు సింహము దానికృతజ్ఞతకు సంతసించి వెడలిపోయెను.

చిన్న వారుకూడ పెద్దవారికి సాయముచేయగలరు.

5. పేరానగల కుక్క

ఒకనాడు ఒకకుక్క చాలాకలితో ఊరంతయు తిరిగెను. తిరుగగా తిరుగగా దానికి ఒకమాంసపుముక్క దొరకెను. దానిని నోటకాచుకొని అది ఊరిలోనికిరాసాగెను మార్గమధ్యమున అది ఒకకాటువ దాటవలసిఉండెను. ఆకాటువకు అడ్డముగ ఒకవంతెనకలదు. అదిఅవంతెనపై పోవుచు క్రిందనున్న నీటిలోనికి తొంగిచూచెను.

అనీటియందు దానికి తననీడ కనబడెను. కాని అది తననీడఅని ఆకుక్క గ్రహింపలేక అదిమరిఒకకుక్క అనితలచెను. దానినోటిలోఉన్న మాంసఖండముకూడ తానే తీసి

కొనవలెను అని తలచెను. వెంటనే బాయియమని అది మొఱి
గెను. మొఱిగుటకు నోరు తెఱవగనే దానినోటిలోని మాంసము
నీటిలోపడెను. లేనిదానికిపోయి ఉన్నది పోగొట్టుకొనిపోకుక్క
విచారముతో ఇంటికిపోయెను.

దురాశ దుఃఖమునకు చేటు.

6. అప్పజీ - ఏనుగులు.

అప్పజీ అని పూర్వము ఒకమంత్రి కలడు. అతడు
మంచితెలివికలవాడు. అతని తెలివితేటలకును, న్యాయమున
కును జనులు అందరును మెచ్చుకొనుచు ఉండిరి.

ఒకనాడు అతనివద్దకు మువ్వరు అన్నదమ్ములు సలహా
అడుగుటకు వచ్చిరి. వారిలో ధనవంతుడు. తనకు ఉన్న
డబ్బును, భూములను, గుఱ్ఱములను, ఏనుగులను వారు పంచు
కొనవలసినది అని అతడు విల్లువ్రాసెను. అతనికి పదునేడు
ఏనుగులు కలవు. వానిని వారు అమ్మకండుగనే సగము పెద్ద
వాడును, మూడవవంతు రెండవవాడును, తొమ్మిదవవంతు
మూడవవాడును తీసికొనవలెను అని అతని ఆజ్ఞ. వానిని ఎట్లు
పంచుకొనవలెనో వారికి తెలియలేదు.

అప్పజీ ఆమాటలువిని మరునాడు తాను వెడలి వానిని పంచిపెట్టుదును అనిచెప్పి వారిని పంపెను. మరునాడు అప్పజీ వీనుగును ఎక్కి వెళ్లెను. వారి పడునేడు వీనుగులను తనవీనుగు తోకలిపి వరుసగా నిలపెట్టెను. అప్పుడు అవి పడునెనిమిది ఉండెను. అందు సగము అనగా తొమ్మిదింటిని పెద్దవానికి ఇచ్చెను. రెండవవానికి మూడవవంతు ఆరింటిని ఇచ్చెను. మూడవవానికి తొమ్మిదవభాగము రెంటిని ఇచ్చెను. చివరకు తనది ఒకటేమిగిలెను. దానిని తానుతీసికొని అప్పజీ ఇంటికి పోయెను. అప్పజీతెలివిక అంగరును ఆశ్చర్యపడిరి.

తెలివిగలవారిని అందఱును మెచ్చుకొందురు.

7. పోరాడిన పిల్లులు

రెండుపిల్లులుకలసి స్నేహముగ తిరుగుచుండెడివి. ఒక నాడు ఆరెండును ఒకఇంట ప్రవేశించి తినుబండారములకొరకు వెదుకసాగెను. ఆసమయమున, వానికి ఒకజున్నముక్క గోచరించెను. దానిని ముందుగా పట్టుకొనవలెను అవిరెండును పెద్దగులాడి చేరి ఒకముక్క తీసికొనెను.

ఆరెండుముక్కలలో ఒకటి పెద్దది, 'రెండవది చిన్నది. కనుక ఆరెండు పిల్లులును తగవులాడుకొని తీర్పుకొరకు ఒక కోతివద్దకు పోయెను. ఆకోతి వానితగవు తీర్చెదను అనిచెప్పు

చు త్రాసును ఒకదానినితెచ్చి ఆరెండుముక్కలను పల్లెము
లలో పెట్టి తూచెను. అందు ఒకముక్క బరువుగ ఉండెను.
ఆముక్కను పైకితీసి రెండవదానితో సమానముగ చేయుదు
నుఅనుచు కొంచెము ముక్కను కొఱికి మరలతూచెను.

ఈసారి రెండవముక్క బరువుగ ఉండెను. కనుక మరల
దానిని కొఱికి తూచెను. ఈవిధముగ ఒకసారి మొదటి ము
క్కను, వేరొకసారి రెండవముక్కను కోతి కొఱికి తినసాగెను.
అదిచూచి పిల్లులు చివఱకు తమకు ఏమియు మిగులదు అని
గ్రహించి కోతితో ఇట్లు అనెను. “అయ్యా! మర్కటేశ్వర!
మీరు ఇక కష్టపడవలదు. ముక్కలు సమముగ ఉన్నను లేకు
న్ననుమేము తీసికొని తలచినాము కావున మా ముక్కలను
మాకుఇమ్ము.”

ఆమాటలువిని మర్కటము ఇటులుఅనెను. “ఓ వెట్టి
పిల్లులారా! నేను ఇంతవరకును కష్టించి చేసినపనికి ఫలముగా
ఈచిన్నముక్కలను తీసికొందును. మీరు ఇక వయచేయుదు”
ఆమాటలువిని పిల్లులు తమ తెలివితక్కువకు విచారించుచు
ఇండ్లకుపోయెను.

తగవులాట దండుగ ఇచ్చును.

8. ఐకమత్యము బలము

పూర్వము ఒక ముసలివానికి, కుమారులు అనేకులు గలరు. వారు ఒకరితో ఒకరు పోరాడుచు ఉండిరి. వారిని మంచి మార్గమునకు త్రిప్పవలెను అని ముసలివాడు అనేక యత్నములుచేసెను. కాని ఉపయోగము లేకపోయెను.

ఒకనాడు అతనికి ఒక ఉపాయముతోచెను. నెంటనే వాడు ఒకకట్టలమోపును తెప్పించి కుమారులను తనయెదుటికి పిలిపించెను. వారు అందరును వచ్చిరి. వారిని ఆకట్టల మోపును విటువలసినది అని ఆముసలివాడు ఆజ్ఞాపించెను. .

వారు అందరును ఒకరివెనుక ఒకరు ఆమోపును విటువలెను అని ప్రయత్నించిరి. కాని ఒకరునుకూడ దానిని విటువలేకపోయిరి. అప్పుడు ముసలివాడు ఆమోపును విప్పించి ఒక్కొక్కపుల్లనే వారికి విటువనిచ్చెను. వారు ఆపుల్లలను నులు భ్రమగ విరువకలిగిరి.

ఆ ముసలివాడు వారివంకచూచి ఇట్లు అనెను. "కుమారులారా! ఈపుల్లలు అన్నియుకలసి కట్టగా ఉన్నంత సేపును మీరు విరువలేకపోయిరి. అవి విడిగా ఉన్నపుడు విరువకలిగితిరి. అట్టలే మీరు అందరును కలసిఉన్నచో మిమ్ము ఎవ్వరును జయింపజాలరు. మీలో మీరు తగవులాడి నచో మిమ్ము అందరును జయింతురు. ఇకనైన తగవులు మానుడు."

ఆమాటలువిని వారు సిగ్గుపడి తమలో తాము పోరాడుట మాని, స్నేహముగ ఉండిరి.

ఐకమత్యమే బలము.

9. తెలివిగల కాకి

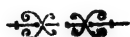

ఒకవేసంగిరోజున ఒకకాకి చాలదాహముగొని నీటి కొరకు వెదకుచు ఉండెను. ఎక్కడచూచినను దానికి త్రాగుటకు ఒకచుక్కనీరుకూడ దొరకలేదు. తిరుగగా తిరుగగా

ఒక్కకుండ దానికి కనపడెను. అందు అట్టడుగున కొలదిమాత్రమునీరు కలదు. ఆకుండ లోతుగాడుండుటచే కాకి ఎంతవంగి చూచినను నీరు అందలేదు. కుండను ప్రక్కకు వంపచూచెను. కాని అదియును లాభింపలేదు.

నోరు ఎండిపోవుచున్నను కాకి అదైర్యపడక ప్రయత్నముచేసి నీరుత్రాగవలెను అని నిశ్చయించెను. ఒక్కనిముసము ఆలోచించి దగ్గరఉన్న చిన్నచిన్నరాలను ఏరుకొని వచ్చి ఒక్కటి ఒక్కసే, కుండలో వదలెను. రాలు హెచ్చినకొలదిని నీరు పైకి ఉబుకపాగెను. నీరు అందువరకును రాలనువేసి నీరు త్రాగి కాకి దాహము తీర్చుకొనెను.

క ప్తే ఘో.

10. ఆత్మైడు

ఇంగ్లాండును పాలించినరాజులలో ఆత్మైడు ఒకడు. ఇతడు బాల్యముననే రాజ్యమునకువచ్చి తెలివితేటలకును, సాహసమునకును పేరుకాంచెను.

ఆకాలమున డేనులు అనువారు ఇంగ్లాండుతో పోరాడుచు ఉండిరి. ఆత్మైడు వారితో అనేకయుద్ధములుచేసి చివరకు ఓడి

పోయెను. అప్పుడు వారు అతనిని పట్టుకొని చంపవలెను అని అన్నిమూలలను వెదుకసాగిరి.

అల్లెడు డేనులనుండి తప్పించుకొనుటకు గొల్లవానివేషముతో తిరుగుచు ఒకకాపువానియొద్ద పశులకాపరిగా కుదిరెను. ఆకాపువానిభార్య గయ్యాళి. ఆ అల్లెడును అనేకరీతుల బాధించెను. కాని అతడు వానిని ఓర్చుకొనెను.

ఒకనాడు ఆమె పొయ్యిపై రొట్టెను కాల్చుచు ఎచటికో పోవలసివచ్చి అతనిని చూడవలసినది అని చెప్పెను. అతడు అట్లే అని ప్రొయ్యిప్రక్క కూర్చుండెను. అట్లు కూర్చుండి అతడు డేనులనుగూర్చియు వారిని ఎట్లుఓడించవలెను అను విషయమునుగూర్చియు ఆలోచించుచుండెను. అందుచేరొట్టెలమాటను అతడు పూర్తిగ మఱచెను.

కాపువానిభార్య వచ్చుసరికి రొట్టెపూర్తిగమాడి వాననకొట్టుచుండెను. అతడు ఆలోచించుచు కూర్చుండెను. ఆమెకు అదిచూడగనే పట్టరానికోపము వచ్చెను. నోటికివచ్చినట్లెల్ల ఆమె అతనిని తిట్టెను. కాని అల్లెడు చిటునవ్వుతో ఉండెను. తరువాత కొంతకాలమునకు అతడు క్రొత్తసైన్యములను కూర్చుకొని డేనులను ఓడించి మరలరాజయ్యెను.

కార్యసాధకుడు కష్టములను లెక్కపెట్టడు.

11. ముసలివాడు - గాడిద

ఒకానొక ముసలివాడు అమ్ముటకుగాను తన గాడిదను సంతకు తోలుకొనిపోవుచుండెను. అతనివెంట అతనికుమారుడు కూడకలడు. ఇరువురును గాడిదను తోలుకొనిపోవుట దారి పోవువారుచూచి ఇట్లు అనిరి. “ఏమి! వీరివెట్టి. ఇద్దరును క్రింద నడచుచు గాడిదను ఊరకే తోలుకొని పోవుచున్నారు. ఎవరైన ఒకరు ఎక్కి పోవచ్చునుకదా?”

ముసలివాడు ఆమాటలువిని తాను గాడిదపై ఎక్కి కుమారుని తోలుమని అనెను. అదిచూచినవారు “ఆహా! ఈ ముసలివాడు దుర్మార్గుడు తనకన్న చిన్నవానిని నడిపించుచు తాను గాడిదపై ఎక్కి హాయిగ పోవుచున్నాడు” అనిరి! ఆమాటలువిని ఆముదుసలి గాడిదనుండిగిరి కుమారుని దానిపై ఎక్కించి నడచుచుండెను. అదిచూచినవారు మరల ఇట్లు అనిరి. “ఈపిల్లవానికి పెద్దలయెడ గౌరవములేదు. తండ్రిని నడిపించి తాను సుఖముగ కూర్చున్నాడు.

ఇదికూడ ముసలివాడు వినెను. తానుకూడ గాడిదపై ఎక్కి కుమారుని వెనుక కూర్చుండెను. అది చూచిన మరొకొందరు; “ఏమి! వీరిదుర్మార్గము. ఇద్దరును దానిపై ఎక్కిరి. దానినడుము విటుగదా?” అనిరి.

ఆ ముసలివానికి ఏమిచేయుటకును తోచలేదు. వాడు కొంచెమునేపు ఊరకుండెను. తరువాత ఆగాడిదకు నాలుగు

కాళ్లనుకట్టి కుమారుడును తానును కలసి కట్టతో మోయ
సాగిరి. ఈవింతచూచిన ప్రజలు వారిని ఎగతాళిచేయుచు
చప్పటలు కొట్టసాగిరి. ఆనమయమున వారు ఒక వంతెనపై
పోవుచుండిరి. ఆచప్పుడువిని గాడిదగుంజు కొనెను. వారిచేతు
లలోనివట్టు తప్పుటచే అది నీటబడి మునిగిపోయెను. అందరిని
సంతోషపెట్టవలెను అని ప్రయత్నించి ఆముసలివాడు విచారముతో వెనుకకు పోయెను.

అందఱిని సంతృప్తి పరువజాలము.

12. పెంకె గాడిద

ఉప్పు అమ్ముకొను వర్తకుడు ఒకడు తన గాడిదపై
ఉప్పుబస్తాలను వేసికొని ఊరూర తిరుగుచుండెను. ఒకనాడు
అతడు ఒకకాలువ దాటవలసినవచ్చెను. అందు నీరులోతుగా
ఉండెను. గాడిద అందుండి పోవునపుడు బస్తాలు నీటిలో తడి
సెను. అప్పుడు అందున్నఉప్పు కరిగిపోవుటచే బస్తాలు బరువు
తగ్గెను.

ఆగాడిద ఇదిగ్రహించి ఉప్పుబస్తాలతో కాలువ దాట
వలసివచ్చినపుడు నీటిలో మునుగసాగెను. ఇది వర్తకుడుగ్ర
హించి దానికి తగినశాస్త్రి చేయవలెను అని తలచెను. ఒక

నాడు దానివీపుమీద ఇసుకబస్తాలను ఎత్తించి కాలువ దాటించెను.

మామూలుప్రకారము గాడిద నీటిలో మునిగెను. అందున్న ఉప్పకరగి బరువు తగ్గును అని అది తలచెను. ఇసుక కరగదుగాని నీటితో తడిసినప్పుడు బరువెక్కును. అందుచే గాడిద పైకిలేచునరికి బరువు హెచ్చెను. ఆ బరువు మోయలేక అది చూచుచుండ త్వరగా నడవలేదని వర్తకుడు దానిని చావ మోదెను.

పెంకెతనము పనికిరాదు.

13. నిమ్రకాయయంత మెతుకు

ఒక బాటసారి చాలదూరమునుండి సడచి వచ్చుచుండెను. ప్రొద్దుటనుండియు భోజనము చేయకపోవుటచే చాల ఆకలితో ఉండెను. అప్పుడు అతడు ఒకవంటపూటింటికిపోయెను. అందు మిక్కిలి పిసినిగొట్టు అగు ఒక ముసలిది ఉండెను. ఆమెను చూచి అతడు అన్నము అడిగెను. ఆమె అన్నములేదనెను. అందుపై అతడు ఆమెకు నాలుగు అణాలు ఇచ్చి “అవ్వోనేన చాల ఆకలిగా ఉన్నాను. నాకు నిమ్రకాయయంత మెతుకు చాలును. సన్న బ్రదికింపుము” అనెను.

ఆ అవ్వ నాలుగుఅణాలను తీసికొని అతనికి నిమ్మ కాయయంతముద్దనే పెట్టెను. “ఇదేమమ్మా! నాలుగణాలు పుచ్చుకొని ఇదియూ నాకచ్చుట?” అని అతడు ఆశ్చర్యముతో అనెను. “సీవు అడిగినంతయు ఇచ్చితిని సాతప్పేమి?” అని ఆమె అనెను.

అందుచే ఆతడుకోపించి న్యాయాధికారి దగ్గర ఫిర్యాదు చేసెను. న్యాయాధికారితో ఆమె ఇట్లనెను. “అయ్యా! నాకు ఇతడు నాలుగణాలుఇచ్చెను. నిమ్మకాయయంత మెతుకు చాలును అనెను. నేను అంతముద్దనే పెట్టితిని. నాతప్పేమి?”

న్యాయాధికారి ఆమాటలువిని ఇట్లు తీర్పుచెప్పెను. “అవ్వా! సీవుచెప్పినది నిజము. సీవు ఇచ్చినది నిమ్మకాయ యంతముద్దగాని మెతుకుకాదు. ఇతడు అడిగినది నిమ్మకాయ యంత మెతుకు. కనుక నిమ్మకాయయంత మెతుకైన ఇమ్ము. లేదా అతని నాలుగణాలనైన తిరిగిఇమ్ము.”

నిమ్మకాయయంతమెతుకు ఆమెకుదొరకదు. కనుక పావులా తిరిగిఇచ్చి ఆమె విచారముతో వెడలిపోయెను.

ఎత్తుకు పైఎత్తు ఉండును.

14. బాతు - బంగారు గ్రుడ్లు

అనగా అనగా ఒకప్పుడు ముసలిది ఒకతె బాతులను పెంచుచుండెను. వానిలో ఒకటి మిగిలినవాటికన్న బల్లముగను అందముగను ఉండెను. దానినిచూచి ఆవృద్ధురాలు ఆనందపడుచుండెను. ఆబాతుపెద్దదై గ్రుడ్లుపెట్టసాగెను. అవిమామూలుగ్రుడ్లవలె ఉండక బంగారుగ్రుడ్లవలె కన్పించెను. ఆమెవానిని జాగ్రత్తతో వక్షించి బంగారుగ్రుడ్లు అని నిశ్చయించెను. ఆబాతు రోజునకు ఒకగ్రుడ్డువోపున పెట్టుచుండెను. వానిని అన్నిటిని ఆమెదాచిపెట్టి కొలదికాలములోనే చాలభాగ్యవంతురాలు ఆయెను.

ఇట్లుకొంతకాలము గడచినతరువాత ఆముసలియామెకు ఒకఉపాయము దోచెను. బాతు రోజునకు ఒకగ్రుడ్డుకన్న ఎక్కువపెట్టుటలేదు. అందువలన ఆమెధనము పెరుగుటకు చాలకాలము పట్టుచుండెను. కనుకఆబాతును చంపి పొట్టచీల్చినచో అందు చాలహెచ్చుగడన్న బంగారమును ఒకమారుగ తీసికొనవచ్చును అని ఆమెఆలోచన.

ఆతీరుగనే ఆమె బాతును తీసికొనివచ్చి గొంతుకకోసి చంపెను. దానిపొట్టవిచ్చి చూచెను. కాని అందు ఎక్కడ చూచినను సల్లపూసయ్య బంగారముకూడ కన్పింపలేదు. అప్పుడుఆమె తానుచేసిన తప్పుడుఆలోచనకు చాలనేపు విచారించెను. కాని లాభము లేకపోయెను.

ఆశకు మేర ఉండవలెను.

15. కొంగ-నక్క

నక్క జంతువులలోనికెల్ల జిత్తులమారి. ఇతర జంతువులను మోసముచేయుటయనిన దానికి పండుగ. ఒకనాడొక నక్క కొంగనొకదానిని చూచి తనయింటికి విందునకు పిలిచెను.

కొంగకు మొక్కు పొడవుగ ఉండును. అందుచే అది వెడల్పుగానున్న పళ్ళెరములో పోసిన పలుచని పదార్థములను తినజాలదు. నక్క ఇదికనిపెట్టి ఒకపళ్ళెరములో పలుచని పరమాన్నముపోసి కొంగముందు పెట్టెను. సాపము కొంగ

దానిని తినజాలక దిక్కులు చూచుచుండెను. సక్క గబగబ రెండుగ్రుక్కలలో దానిని త్రాగి, “కొంగబావ! మా పరమాన్నము నీకు రుచిగాలేదుకాబోలును” అనెను. కొంగ ఆకలితోనే తిరిగి వెడలిపోయెను.

కొంగమాత్రము సక్కచేసినమోసము మఱువలేదు. దానికి తిరిగి తగినశాస్త్రచేయతలచెను. సక్కను తిరిగి తన యింటికి విందునకు పిలచెను. కొంగకు జిత్తులు తెలియవు. నేను వెళ్ళెదననుచు సక్కఒప్పుకొనెను. సక్కకు పొడవగు మూతిలేదు. అందుచే కూజాలోవేసిన చేపముక్కలను అది అందుకొని తినజాలదు. కొంగయిదిగ్రహించి మరిచిరుచిగా వండిన చేపలకూరను సన్ననిమూతిగల కూజాలోవేసి దాని ముందుంచెను. సక్క అందులో మూతిపెట్టజాలక తెల్లబోయిచూచు చుండెను. కూర మంచి వాసన గొట్టుచుండెను. సక్కకు నోరూరుచుండెను, కాని పాపము ఒక్కముక్కను గూడ అందుకొన లేకపోయెను. కొంగమాత్రము సులభముగ తినచుండెను. సక్క విచారముతో ఇంటిముగముపెట్టి వెడలెను.

మోసము చేసినచో మోసపోవుదువు.

16. సగము లాభము

తెనాలి రామకృష్ణుడు మిక్కిలి తెలివిగలవాడు. అతడనేక చమత్కారములనుచేసి రాజును మెప్పించెడివాడు.

రాజుగారి ద్వారపాలకులు లంచములేనిదే ఎవరిని లోనికి రానీయకుండిరి. వారికి ఎటులైనను బుద్ధి చెప్పవలెనని రామకృష్ణుడు తలచెను. ఒకనాడతడు రాజనర్హనమునకు పోవుచుండగ ద్వారపాలకులు ఇరువురును చేయిచాచి మామూలు అడిగిరి. ఆనాడు రాజుగారు తనకిచ్చు బహుమతిలో చెరోకసగము ఇత్తునని చెప్పి లోనికివెడలెను. ద్వారపాలకులును తమ పుణ్యము పుచ్చినదని సంతోషించిరి.

రామకృష్ణుడనాడు మిక్కిలి చమత్కారముగ మాట్లాడి రాజును మెప్పించెను. అతడు 'రామునకేమి బహుమానము కావలెనో' చెప్పుమనెను. రాముడులేచి ఇట్లనెను, "మహారాజా! నాకు రెండుడజనుల కొరడాదెబ్బలు కావలెను." రాజు ఆశ్చర్యపడి "ఎందుకు?" అనెను. అప్పుడు రాముడు మరల ఇట్లనెను, "దేవా ! మీద్వారపాలకులు నన్ను లంచము ఇమ్మని బాధించుచున్నారు. ఈరోజున మీరిచ్చిన బహుమతి వారిద్దరకు చెరోకసగము ఇత్తునని చెప్పినాను. ఏమిచ్చినను వారికి తృప్తికలదు. నిలవకూడ ఉండదు. కనుక చెరోకడజను దెబ్బలనువారికిత్తును. ఇకవారునన్ను లంచమిమ్మని బాధింపరు"

ఆమాటలు విని రాజు ద్వాపరపాలురకు కరుణపెను. వారు వచ్చిన వెంటనే చెరొకడజను దెబ్బలను కొట్టించి ఇక ఎప్పుడును లంచమడుగరాదని బుద్ధిచెప్పి పంపెను.

చదువారిని శిక్షింపవలెను.

17. పిల్లి - గరుడుడు

ఒకానొక అడవిలోపెద్ద మట్టిచెట్టుకలదు. దానిపై పక్షులు అనేకములు గూండ్లుకట్టుకొని తమతమ సంతానములతో సుఖముగ నివసించుచుండెను. ఆచెట్టునకు మొదలుగల తొట్టలో ఒక గరుడపక్షి ఉండెను. ఆ గరుడుడు వృద్ధుడును బలవంతుడును. ఆ పక్షులన్నియు అతనిని గౌరవముగ చూచుచుండెను.

ఒక దినమున ఒక పిల్లి అతనియొద్దకువచ్చి “ఓయి గరుడుడ! నీవు చాలమంచివాడనని వింటిని. నీన్నే హముచేయవలెనని నాకోరిక. నేను పక్షులను ఎలుకలను చంపుట మాని ఈ అడవిలో కాయలను పండ్లను తిని బ్రతుకుచున్నాను” అనెను. ఆమాటలు గరుడుడునమ్మి పిల్లితో స్నేహముచేసెను.

ఆ పిల్లి గరుడుని మోసపుచ్చి ప్రతిరోజును పక్షులను చంపితిని ఆయెముకలను చెట్టుతొట్టలో పడవేయుచుండెను,

కొంతకాలమునకు పక్షులు తమసంఖ్యతగ్గుట కనిపెట్టి కారణము ఆలోచింపదొడగెను. అంతటవారు పక్షియెముకలను చెట్టుతోఱుతోఱుచూచి గరుడుడే ఆపక్షులను చంపెననియెంచెను. ఆపక్షులన్నియు కలసి అతనిపై బడి అతనినిచంపెను.

దుష్టులకు దూరము న ఉండవలెను.

18. అంతులేనికథ.

అనగా అనగా ఒకరాజు. అతనికి కథలువినుటయందు ప్రీతిహెచ్చు. అనేకమందినలన అతడు కథలువిసెను. కాని వారెవరను అతనికి నచ్చినంత పెద్దకథచెప్పలేకపోయిరి. అందుచేత అతడొకనాడుఇట్లని చాటింపపంపెను, “నేను చాలు సనువరకును కథచెప్పగలవానికి నాకూతురను, అర్థరాజ్యమును ఇత్తును.” అట్లు చెప్పలేనిచో ఉరితీయిగతును.”

రాజుకుమార్తె మిక్కిలి అందవతి. ఆమెతోగూడ సగమురాజ్యము వచ్చును. కనుక చాలమంది ఆశపడి కథలుచెప్పిరి. ఒకడు నెలదినములు చెప్పెను; ఇంకొకడు రెండునెలలు చెప్పెను; మరొకడు నాలుగునెలలు చెప్పెను. కానివారికథలు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ముగియుటచే రాజు వారిని ఉరితీయించెను. అప్పటినుండియు మరెవ్వరును వచ్చుటకు భయపడజొచ్చిరి.

అట్లుండగా ఒకనాడొక పడుచువాడు తాను కథ చెప్పుదునని వచ్చెను. చాలమంది అతనిని వలదనిచెప్పిరి. కాని వాడు వినలేదు. రాజుతో వాడిట్లని మొదలుపెట్టెను, “పూర్వము ఒక కాపువాడు కలడు. అతనికి రెండువేలబస్తాలధాన్యము పండెను. అతడు వానిని తెచ్చి గాడెలోపెట్టి తాళమువేసెను. కాని ఆగాడెకు కప్పమీద ఒకకన్నముండెను. దానివద్దకు ఒక పక్షీనచ్చి ఒక గింజయెత్తుకొనిపోయెను.

“దీనితో కథ ఆఖరేనా?” అని రాజునెను.

“కాదు. తరువాత ఇంకొక పక్షీనచ్చి ఇంకొక గింజ కొనిపోయెను.”

“అటుతరువాత?”

“ఇంకొక పక్షీనచ్చి మరొకగింజ యెత్తుకొనిపోయెను.

“అటుతరువాత?”

“ఇంకొక పక్షీనచ్చి మరొకగింజయెత్తుకొనిపోయెను,” అని అతడు చెప్పసాగెను. రాజు దానితో విసుగుచెంద వీడిక వదలడని తలచి “ఓయీ! కథకచక్రవర్తి! నీకు సమస్కారము. నాకుమార్తెను సగమురాజ్యమును నీకిచ్చుచున్నాను. నన్నిక వలలుము” అని బ్రతిమాలెను.

మొండివాడు రాజుకన్న బలవంతుడు.

13797